בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"צ 15302-12-20 זרבי נ' חברת פרטנר תקשורת בע"מ

לפני כבוד השופט עדי הדר

המבקשת: **רותם זרבי**

נגד

המשיבה: **חברת פרטנר תקשורת בע"מ**

פסק דין

לפני ביהמ"ש בקשה להסתלקות מתוגמלת מבקשה לאישור תובענה כייצוגית בהתאם לסעיף 16 לחוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו – 2006.

1. המבקשת הגישה ביום 7.12.20 בקשה לאישור תובענה כייצוגית בה טענה כי עניינה של התובענה בהפרת הוראות הדין ובהטעיית קהל לקוחותיה של המשיבה (בפרט אלו המשתייכים למועדון הלקוחות "אקסטרא ממברס"), באשר למחירים המפורסמים על ידי המשיבה, ביחס לשירותים ולמוצרים שונים הנמכרים באתר המשיבה (כגון: חבילות תקשורת ומכשירים סלולאריים), אשר, בניגוד לדין, אינם כוללים את רכיב המע"מ, באופן המהווה הפרה ברורה ובוטה של הוראות סעיפים 17א, 17ב ו- 17ד לחוק הגנת הצרכן, וכן הטעייה ממשית של הצרכן, בניגוד להוראות סעיפים 2(א)(13), 2(ג), 4 ו- 7 לחוק הגנת הצרכן.

2. המבקשת טענה כי הינה זוגתו של עורך דין, והיא מחזיקה בכרטיס אשראי מסוג אמריקן אקספרס, המשתייך למועדון הלקוחות "אקסטרא ממברס" של לשכת עורכי הדין ויועצי המס בישראל ובני/בנות זוגם. בעת חיפושיה במרשתת אחר מחירים אטרקטיביים לחבילות תקשורת של מכשירים סלולאריים, ניא נתקלה בעמוד פרסומי באתר המשיבה, הפונה לחברי המועדון "אקסטרא ממברס". מתחת לכותרת האתר, פורטו שתי חבילות תקשורת, ולצדן המחירים המיוחדים, עבור חברי המועדון. בנוסף, הוצגה רשימה של מכשירים סלולאריים למכירה, במחירים משתלמים.

3. המבקשת טענה כי התרשמה ממחירי החבילות ועל כן ביקשה לברר פרטים להצטרף לחבילה למנוי בודד, הכולל 100 דקות לחיוג לחו"ל, אשר פורסמה בעלות של 28.2 ₪.

4. המבקשת טענה כי בעת שיחה טלפונית שקיימה עם נציג המשיבה, וכאשר ביקשה לוודא האם המחירים המפורסמים, הם המחירים הכוללים והסופיים שיהא עליה לשלם, נענתה

לפתע כי מחירי החבילות אינם כוללים מע"מ, ועל כן, לכל המחירים המפורסמים באתר, יש להוסיף 17% בגין רכיב המע"מ.

5. המבקשת טענה כי אילולא הייתה טורחת לשאול ולברר במפורש לגבי המחיר, בטרם הצטרפות לחבילה המוצעת, איש מנציגי המשיבה לא היה מגלה את אוזנה, ורק לאחר שהייתה מצטרפת לחבילה ומקבלת לראשונה את החשבון החודשי, הייתה נדהמת לגלות שהמחיר שנגבה ממנה, עולה על המחיר המפורסם של החבילה.

6. עוד טענה, שלאחר שיחתה עם נציג השירות של המשיבה, גלשה המבקשת פעם נוספת באתר המשיבה, כדי לבדוק בשנית את אופן הצגת המחיר באתר. וכך, רק במבט נוסף ומעמיק, מצאה המבקשת כי בתחתית העמוד, תחת הכותרת "תנאים כללים", מצוין באותיות קטנות כי "כלל המחירים המוצגים לא כוללים מע"מ". ברם, לפי מיטב ידיעת המבקשת, ולפי ייעוץ משפטי שניתן לה, הסתייגות זו שהופיעה רק בתחתית האתר ובאותיות קטנות, אינה מעלה ואינה מורידה לעניין הפרת הדין על ידי המשיבה, הכרוכה באי ציון המחיר הכולל, ואין בה כדי לרפא את ההפרה.

7. עוד טענה, שהנזק שנגרם לכל חבר קבוצה, שביקר באתר המשיבה, או התעניין במחירים המפורסמים שם, או ביקש לערוך השוואה בין השירותים ו/או המוצרים המפורסמים באתר המשיבה, אך לא התאפשר לו לעשות כן, כתוצאה מכך שהמחיר המפורסם לא היה "המחיר הכולל", מתמצה לכל הפחות, ברגשות שליליים של כעס, תסכול אי נוחות ועגמת נפש, המהווים "נזק", לפי פקודת הנזיקין.

8. הצדדים הגישו ביום 11.4.21 בקשה בהסכמה להסתלקות מתוגמלת מהבקשה לאישור.

9. ביום 29.4.21 התקיים דיון. המשיבה הודיעה כי תגיש תצהיר בו תפרט כיצד תיקנה הטעון תיקון באתר.

10. היום הוגש תצהיר בו הסבירה המשיבה כיצד תיקנה תוכן המידע באתר.

דיון והכרעה

11. על פי הפסיקה, ככל שימצא בית המשפט כי התביעה על פניה איננה תביעת סרק, הנתבע קיים את שנדרש ממנו או התחייב לקיימו עוד טרם אישור הבקשה לתובענה ייצוגית, והמטרה הושגה, ניתן לאשר את בקשת ההסתלקות, כאשר מובהר כי הסתלקות כזו איננה מהווה מעשה בית דין ולכן אין בה להוות מחסום כלפי שאר הציבור מלהגיש

תביעתם, אם ימצאו לנכון לעשות כן. ראו סקירת הפסיקה בת"צ (תא) 8473-04-20 עאמר נ' ד.ש.ש. (פורסם בנבו).

12. מכיוון שהמשיבה עומדת כעת בדרישות הדין, בימ"ש לא מוצא להוסיף ולדון בבקשה העיקרית. על פי הפסיקה, בנסיבות אלה, אין חובה להורות על פרסום ההודעה בדבר ההסתלקות או להורות על איתור תובע מייצג חליף. עלויות נוספות אלו מיותרות בנסיבות העניין (ראו לעניין זה – סקירת הפסיקה בעניין עאמר).

13. נוסף לאמור עד כה, בימ"ש מורה למזכירות להעביר עותק פסק הדין לרשות להגנת הצרכן לידיעתה.

14. לכן, בימ"ש מאשר ההסתלקות.

15. לעניין הבקשה לפסיקת גמול ושכר טרחה, בעא 8114/14 - מרקיט מוצרי ייעול בעמ נ' סונול ישראל בעמ' [פורסם בנבו] (2018) (להלן- "עניין **מרקיט**") עמד בית המשפט על המתווה הראוי בפסיקת שכ"ט במקרה של ההסתלקות מבקשת האישור ע"פ הוראות סע' 16 לחוק.

16. בעניין מרקיט הובהר כי כבשגרה אין לפסוק גמול ושכר טרחה לתובע המייצג ולבא הכוח המייצג במסגרת של הסתלקות מבקשת אישור תובענה כייצוגית. דרך המלך לתמרץ הגשת תובענות ייצוגיות וראויות, היא פסיקת גמול ושכר טרחה במקרים שבהם ההליך הייצוגי הוכרע לטובת הקבוצה. עם זאת הסתלקות מתוגמלת אפשרית, אלא שמדובר בחריג לכלל, ומשכך יש להיעתר לבקשות רק במקרים מתאימים.

17. לעניין זה ביהמ"ש מוצא להוסיף כי יש להבחין בין תביעות המוגשות לבימ"ש השלום ובין תביעות המוגשות בבית המשפט המחוזי, ואף בין תביעות שונות המוגשות בבימ"ש השלום, לעניין ההיקף האמתי של הנזק בו מדובר וככל שהנזק האמתי קטן יותר, יש לראות בכלי של הסתלקות מתוגמלת ככלי יעיל וראוי ולאו דווקא חריג.

18. לפי סעיף 16 לחוק, בבוא בימ"ש להכריע בבקשה לפסיקת גמול ושכר טרחה במסגרת הסדר הסתלקות מבקשת אישור תובענה כייצוגית, עליו לשקול שני שיקולים עיקריים: האם עלה בידי התובע המייצג ובא כוחו להצביע על עילת תביעה לכאורה נגד הגוף הנתבע; האם ההליך הייצוגי השיג תועלת עבור חברי הקבוצה. התועלת צריכה להיות ממשית ונוגעת לחברי הקבוצה. בנוסף, יש לשקול "שיקולי רוחב", ובפרט את הסכנות

הגלומות בהסתלקות מתוגמלת למוסד התובענה הייצוגית ולציבור בכללותו ואת עניין הקבוצה והציבור הרחב, שקולם לא נשמע בהליך.

19. כך נקבע כי משהגיעה הערכאה הדיונית למסקנה כי יש לפסוק גמול ושכר טרחה במסגרת הסתלקות, יש לעשות כן לנוכח העקרונות המנחים שבסעיפים 22 ו-23 לחוק, כאשר אין מדובר ברשימה ממצה של שיקולים. בעת פסיקת גמול ושכר טרחה יש משמעות ליצירת מדרג מבחינת שיעור הסכומים בהתאם לשלב בו הסתיים ההליך ולמידת החשיבות הציבורית הגלומה בהליך ; כך נקבע כי שומה על בימ"ש לעשות שימוש זהיר בכלי של פסיקת גמול ושכר טרחה.

20. בצד הדברים הנזכרים הובהר כי בעניין הנדון אין "**נוסחאות בית ספר**" וההכרעה מסורה לערכאה הדיונית. ערכאת הערעור אינה נוטה להתערב בהחלטות בדבר פסיקת גמול ושכר טרחה, אך יש יסוד להרחבה מסוימת של פתח ההתערבות כאשר מדובר בהליכים ייצוגיים, בפרט לנוכח השלכות הרוחב לפסיקת גמול ושכר טרחה, ולעובדה שמדובר בכלי המשמש להתווייית מדיניות ראויה בתחום. הסכמת הצדדים בדבר פסיקת גמול ושכר טרחה היא בגדר המלצה בלבד, ויש לבחון אותה תוך שימת לב ל"**בעיית הנציג**". (ראו סקירת הפסיקה בעניין עאמר).

21. לנוכח הודעת המשיבה כי עומדת כעת בדרישות הדין, עולה שעמדה למבקשת עילת תביעה טובה. ניתן לראות תועלת ציבורית בהתאמת אתר המרשתת של המשיבה להוראות הנדרשות על פי דין לעניין פרסום מחירים. לנוכח טענת המשיבה בסעיף 6 ג' לגבי היקף המכר המצומצם של התכנית הנוגעת לעניין, הסתלקות מתוגמלת הינה פתרון מאוזן וראוי.

22. השקעת הזמן והטרחה של המבקשת ובא כוחה בהליך נכון לשלב זה, כפי שפורטה לעיל, מצדיקה פסיקת גמול, אך ביהמ"ש מוצא הסכומים שסוכמו מעט גבוהים ולכן מפחית ההוצאות ושכ"ט בהתאם.

23. לכן, בימ"ש קובע כי הגמול למבקשת שישולם על ידי המשיבה יעמוד על סך של 1,500 ₪ וכן החזר תשלום האגרה ששילמה, ושכר הטרחה לבא כוחה יעמוד על סך של 15,000 ₪. מכיוון שלא נשמעו ראיות, אין לחייב במחצית השנייה של האגרה.

סוף דבר

24. ביהמ"ש מוחק הבקשה לאישור התובענה כייצוגית ודוחה התביעה האישית. המשיבה תשלם למבקשת, גמול על סך של 1,500 ₪ והחזר תשלום אגרה ששילמה ושכר טרחת בא כוחה בסך של 15,000 ש"ח.

25. המזכירות תעדכן פסק הדין בהתאם לנדרש בפנקס התובענות הייצוגיות המנוהל במערכת הממוחשבת ותפעל כאמור בסעיף 13 לעיל.

ניתן היום, י"ד סיוון תשפ"א, 25 מאי 2021, בהעדר הצדדים.

עדי הדר, שופט